

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. c)

Istorie

SIMULARE

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassák el figyelmesen az alábbi forrásokat:

A. A Román országok politikai helyzete a Szervezeti Szabályzatokig nem engedélyezi, hogy beszéljünk a hatalmi ágak szétválasztásáról. Az uralkodó a teljes hatalmat birtokolta és élt vele törvénytelenül. Valójában a hatalmi ágaknak szétválasztásának elvét nem lehet elképzelni csak egy parlamentáris rendszerben. Valóban az állam történelmében már a legrégebb időktől létezett az Ország Tanácsa, amely metropolitákból, püspökökből és az uralkodó által kinevezett bojárokból állt. Az Ország Tanácsa mivel nem választott volt, nem volt független az uralkodótól...

A Szervezeti Szabályzatok létrehozta egy egykamarás parlamentet, az Országgyűlést, törvényhozói hatáskörrel. Viszont ennek a parlamentnek arisztokratikus jellege volt. Sem a polgároknak, sem a parasztnak nem volt képviselőjük az Országgyűlésben

(Gh. Gheorghe, *Separția puterilor în stat. Teorie și realitate*)

B. Kiseleff tábornok összehívta a bojárokat Bukarestben és Iasiban, ahol megalkották a románok első alkotmányát 1831-ben. Mivel az oroszok tartottak az alkotmány elnevezéstől, mert túl forradalmiasan hangzott, elnevezték szervezeti szabályzatoknak. Mindkét szabályzat, úgy a havasalföldi mint a moldvai hasonlított egymásra. A bojárok alkották meg hosszú töprengés után, megtartva benne az ország régi szokásait....Anélkül, hogy a parasztkérdést megoldották volna, és anélkül, hogy az ország élére más is oda került volna a bojárokon kívül, a Szervezeti Szabályzat mégis tartalmazott jó intézkedéseket. Átváltoztatta a közigazgatást, a fejlett államok mintájára és letette a parlamentáris rendszer alapjait. De nemesi jellegéből adódva, heves bírálatoknak volt alávetve a nyugat által ihletett fiatalok részéről. Az egyik legfontosabb pontja a fiatalok által kidolgozott reformoknak, a Szervezeti Szabályzatok megszüntetése volt, és annak helyettesítése egy demokratikus alkotmánnyal.

A Szervezeti Szabályzatok ellen hozott bírálatokhoz még hozzáadódik, hogy Oroszország még bevezetett egy kiegészítő cikkelyt, amely kimondta, hogy bármilyen reform vagy törvény bevezetése a Román Országokban csak Oroszország beleegyezésével lehetséges.

(P.P. Panaitescu, *Istoria românilor*)

A források alapján válaszoljanak az alábbi követelményekre:

1. Határozzák meg azt a századot, amelyre a **B** forrás vonatkozik. **2 puncte**
2. Nevezzék meg azt az intézményt az **A** forrásból, amelynek törvényhozói hatásköre volt. **2 puncte**
3. Írjon a vizsgalapra két okot a **B** forrásból, amiért a Szervezeti Szabályzatokat bírálták.. **6 puncte**
4. Írják a vizsgalapra azt a forrást, amely arra utal, hogy a román államokban nem működött a hatalmi ágak szétválasztásának elve egészen a Szervezeti Szabályzatokig **3 puncte**
5. Írjanak a vizsgalapra két olyan információt a **B** forrásból, amelyek között ok-okozati összefüggés van, pontosítva mindkét információ szerepét. **7 puncte**
6. Nevezzenek meg egy folytonossági és egy megszakítási elemet az 1866-1923 közötti alkotmányokból. **6 puncte**
7. Említsék meg egy totalitárius alkotmány bevezetésének okát. **4 puncte**

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

Olvassák el figyelmesen az alábbi forrást:

Ha a hitleri totalitarizmus olyan gyorsan utat tört magának Németországban, nem csak annak köszönhető, hogy az országnak hajlama volt erre, hanem annak is, hogy a Német Nemzetszocialista Munkáspártnak elég ideje volt tanulmányozni Mussolini tapasztalatait, aki gyorsan tudott alkalmazkodni bármilyen helyzethez, és így modellként szolgált. Hitler gyorsan túlszárnyalta a modellt, és utána rákényszerítette sajátját az olasz vezetőre.

Mussolini autoritárius rendszerének átalakulása diktatúrává 1925-1926-ból származik, és nem ütközött semmilyen ellenállásba.

III. Viktor Emánuell, hogy megőrizze trónját, megengette Mussolini menetelését Rómába.

A Duce lényeges hatalommal rendelkezett. Elvben nem felelős csak a király előtt, és hatásköréhez tartozott a gazdaság irányítása mint a korporációk minisztere és a hadsereg vezetése mint a hadsereg főparancsnoka. Kinevezhetett és visszavonhatott minisztereket, akik egyszerű végrehajtók voltak, valamint törvényeket is hozhatott a parlament ellenőrzése nélkül. Mussolinit támogatta a Nagy Fasiszta Tanács, amely párttagokból, minszterekből és magas rangú tisztviselőkből állt. A Fasiszta Párt küldetése az volt, hogy felügyelje, valamint mozgósítsa a lakosságot és figyelje a hatalom parancsainak végrehajtását.

(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*, V)

A forrás alapján válaszoljanak az alábbi követelményekre:

1. Nevezzék meg a forrásban szereplő politikai csoportosulást **2 puncte**
2. Pontosítsátok azt a századot amelyre a fenti forrás vonatkozik. **2 puncte**
3. Nevezzenek meg egy totalitárius politikai csoportosulást és annak vezetőjét, kiindulva a fenti forrásból. **6 puncte**
4. Írj a vizsgalapra két információt az olasz monarchiáról a két világháború közötti időszakból. **6 puncte**
5. Fogalmazzon meg a fenti forrás alapján egy szempontot Mussolini hatásköréről, és támassza alá a szövegben kiemelt két információval. **10 puncte**
6. Érveljenek egy megfelelő történelmi ténnyel azon kijelentés mellett miszerint egy alkotmány a XX.század második feléből, hozzájárult a román demokrácia bevezetéséhez. (A releváns történelmi tény és az ok-okozati összefüggések használatát pontozzák.) **4 puncte**

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Írjanak egy két oldalas terjedelmű esszét a helyi autonómiákról és a középkori román államokról, figyelembe véve a következőket:

- egy tényező megemlítése, amely hozzájárult a helyi autonómiák fejlődéséhez
- egy történelmi forrás megemlítése, amely utaljon a Kárpátokon kívüli helyi autonómiákra
- egy-egy történelmi esemény megemlítése, amely hozzájárult a Kárpátokon kívüli államok megerősödéséhez
- egy intézmény bemutatása amely hozzájárult a Kárpátokon kívüli államok megerősödéséhez
- megfogalmazva egy nézőpontot, hogyan fejlődött ez az intézmény a XIV.-XVIII. századokban, alátámasztva a megfogalmazott nézőpontot egy történelmi érveléssel

Figyelem! Pontot ér a megfelelő történelmi nyelvezet használata, az esszé felépítése, az ok-okozati összefüggések kiemelése, a történelmi érv kidolgozása (megfelelő történelmi tény bemutatása, az ok-okozatiságot, valamint a következtetést jelző összekötő szavak használata), a történelmi események megfelelő időrendi/logikai sorrendjének, valamint a terjedelmi követelményeknek a betartása